

Vlaamse Vereniging van
Ziekenhuisapothekers

WERKGROEP HOST - OPAT
CONTACT host@vza.be
VERSIE December 2023
OPAT FICHE

OPAT INFORMATIEFICHE VERPLEEGKUNDIGE: Amikacine (intermittente intraveneuze infusie)

ALGEMENE INFO

Amikacine is een antibioticum dat wordt gebruikt in de behandeling van bacteriële infecties. Hieronder vindt u de aanbevelingen rond de bereiding en toediening van dit antibioticum in de OPAT setting (**OPAT = Outpatient Parenteral Antimicrobial Therapy**).

Amikacine is een kant-en-klare oplossing voor infusie. Het geneesmiddel is beschikbaar in volgende dosissen:

Beschikbare dosissen	Oplosmiddel	Benodigd aantal flacons
Amikacine 500mg/100ml (B.Braun®/Fresenius Kabi®)	Reeds opgelost	☐ ..... flacon(s) per toediening
Amikacine 1000mg/200ml (Fresenius Kabi®)	Reeds opgelost	☐ ..... flacon(s) per toediening
Amikacine 1000mg/100ml (B.Braun®)	Reeds opgelost	☐ ..... flacon(s) per toediening
Amukin® 500 mg/ 2 ml	Reeds opgelost	☐ ..... ampul(len) per toediening

Vergewis u van de juiste dosis per flacon en het juiste aantal flacons nodig per toediening.

Neem naast het aantal nodige flacons ook overige onderstaande materialen ter voorbereiding van de bereiding en toediening:

- 1 infuusleiding
- 1 infuus NaCl 0,9% 100 ml (indien specialiteit Amukin 500 mg/2 ml)
- Spuit
- Naalden
- Indien beschikbaar: 1 transfernaald
- Spuit + NaCl 0,9% (voor spoelen)
- Steriele gaaskompressen
- Ontsmettingsmiddel: chloorhexidine in alcohol 70%
- Handalcohol
- Naaldcontainer
- Indien beschikbaar: steriel werkveld

DOSERING AMIKACINE

De dosering is sterk variabel in functie van de patiënt: er is een individuele dosisaanpassing nodig op basis van 'therapeutische geneesmiddel monitoring' (TDM). Dat wil zeggen dat er op regelmatige tijdstippen bloednames in het ziekenhuis zullen gebeuren om te kijken naar de concentraties van het antibioticum in het bloed. Op basis van de gemeten plasmaconcentraties zal de correcte dosis worden ingesteld.

VOORBEREIDING

- **Handhygiëne:**
  - Ontsmet de handen gedurende 15 seconden met handalcohol.
  - Bij zichtbare bevuilding: wassen met water en zeep vooraleer te ontsmetten met handalcohol!
- Zorg voor een zuiver werkvlak: ontsmet het werkvlak gedurende 15 seconden of gebruik een steriel veld.
- Verzamel het nodige materiaal.

BEREIDING

- Controleer de medicatie: naam, hoeveelheid, dosis, vervaldatum en uitzicht (verkleuring, uitvlokking, vaste deeltjes).
- Verwijder zo nodig het beschermkapje van het aanprikpunt van de flacon/ampul. Ontsmet het aanprikpunt wrijvend gedurende 15 seconden. Wacht vervolgens tot de ontsmetting opgedroogd is.
- De bereiding is afhankelijk van de gebruikte specialiteit:

Amikacine 500mg/100ml, 1000mg/100ml of 1000mg/200ml flacon

- Bij een dosis die afwijkt van een volledige flacon: trek het nodige volume antibioticum op en voeg toe aan een tweede flacon (max. 80 ml bijspuiten indien ontvlucht of max. 40 ml indien niet ontvlucht). Verdun de flacons NOOIT met NaCl 0,9% oplossing of glucose! Opgelet: er zijn verschillende concentraties van flacons (5 mg/ml vs. 10 mg/ml).

Amukin 500 mg/2 ml ampul

- Ontsmet het inspuitpunt van het infuuszakje NaCl 0,9% 100 ml wrijvend gedurende 15 seconden voordat je medicatie gaat optrekken of inspuiten in het infuuszakje. Wacht vervolgens tot de ontsmetting opgedroogd is.
- Trek de benodigde hoeveelheid antibioticum vervolgens op en voeg het toe aan het infuuszakje van 100 ml NaCl 0,9% (met behulp van spuit en naald of met een transfernaald).

TOEDIENING

Respecteer het tijdstip van toediening en tracht iedere dag de toediening te realiseren op hetzelfde tijdstip.

- Voordat je medicatie toedient controleer of de katheter nog goed geplaatst is door lokale observatie en reflux-controle.
- Sluit de rolklem van de infuusleiding.
- Verwijder de beschermhuls van de spike van de infuusleiding.
- Steek de spike van de infuusleiding in de insteekplaats van het infuuszakje.
- Hang het infuuszakje aan de infuusstaander.
- Knijp de druppelkamer halfvol en purgeer de infuusleiding.
- Sluit de rolklem van de infuusleiding.

- Doe zo nodig niet-steriele handschoenen aan (ter bescherming van jezelf).
- Ontsmet de naadloze connector gedurende 15 seconden. Wacht vervolgens tot de ontsmetting opgedroogd is.
- Spoel de katheter met 10 ml NaCl 0.9%:**
  - Ontlucht de spuit met NaCl 0,9%
  - Plaats de spuit met NaCl 0,9% (zonder naald) op de katheterleiding
  - Spuit 10 ml NaCl 0,9% **pulserend** in: 2ml inspuiten, stop; terug 2ml inspuiten, stop; enz.; spuit de laatste 2 ml NaCl 0.9% traag in
  - Sluit de klem van de katheterleiding af onder positieve druk (= terwijl u de laatste milliliters NaCl 0,9% inspuit). Verwijder vervolgens de spuit terwijl druk op de stamper blijft behouden.
- Verwijder het beschermdopje van het aansluitpunt van de infuusleiding.
- Sluit de infuusleiding aan op de hiervoor voorziene intraveneuze toedieningsweg: houd hierbij een steriel kompres gedrenkt met ontsmettingsmiddel onder de connectie tussen de infuusleiding en de katheterleiding.
- Open de rolklem van de infuusleiding en de klem op de katheterleiding en **dien de medicatie toe over 30-60 minuten**. Zorg dat het infuuszakje volledig wordt toegediend.

- Gezien er een belangrijk volume van de **Amikacine oplossing** achterblijft in de infuusleiding, wordt er **aanbevolen de infuusleiding na te spoelen** met NaCl 0.9%:
  - Neem een nieuw infuus NaCl 0.9% 50 ml
  - Sluit de rolklem op de infuusleiding. Verplaats de infuusleiding van het lege infuuszakje naar het nieuwe infuuszakje NaCl 0.9% 50 ml.
  - Open de rolklem en doorspoel de infuusleiding met de NaCl oplossing zodat de volledige leiding wordt gespoeld.

- Sluit de rolklem van de infuusleiding als de medicatie volledig is ingelopen.
- Ontkoppel de infuusleiding en de katheterleiding van elkaar: houd hierbij een steriel kompres gedrenkt met ontsmettingsmiddel onder de connectie tussen de infuusleiding en de katheterleiding.
- Spoel de katheter met 10 ml NaCl 0.9%:**

- Ontlucht de spuit met NaCl 0,9%
  - Plaats de spuit met NaCl 0,9% (zonder naald) op de katheterleiding
  - Spuit 10 ml NaCl 0,9% **pulserend** in: 2ml inspuiten, stop; terug 2ml inspuiten, stop; enz.; spuit de laatste 2 ml NaCl 0.9% traag in
  - Sluit de klem van de katheterleiding af onder positieve druk (= terwijl u de laatste milliliters NaCl 0,9% inspuit). Verwijder vervolgens de spuit terwijl druk op de stamper blijft behouden.
- Ontsmet de naaldloze connector gedurende 15 seconden.

BEWARING & AFVALVERWERKING

De flacon moet bewaard worden in de oorspronkelijke verpakking op een droge, donkere plaats bewaard op kamertemperatuur (15-25°C)

Het opgeloste product is voor eenmalig gebruik en elke ongebruikte oplossing moet worden vernietigd.

Lege glazen flacons van geneesmiddelen zijn recycleerbaar en mogen dus met de selectieve glaszameling worden meegegeven. De inzameling en verwerking van injectienaalden gebeurt via een naaldcontainer welke (doorgaans via de thuisverpleegkundige) verwijderd wordt via het klein gevaarlijk afval. Als de naald van de spuit kan worden gescheiden, mag u de lege spuit wel met het gewone huisvuil meegeven, samen met lege infusen en infuusleidingen.

AANDACHTSPUNTEN

- Enkel heldere oplossingen zonder deeltjes mogen gebruikt worden. De normaal kleurloze oplossing kan donkerder worden en geel kleuren, dit heeft geen invloed op de doeltreffendheid en de tolerantie van het geneesmiddel.
- De belangrijkste nevenwerkingen zijn: oto-, nefro- en neurotoxiciteit, huiduitslag en duizeligheid.
- Bij vermoeden van bijwerkingen op de medicatie of roodheid rond de insteekplaats, contacteer de arts
- Voor meer informatie raadpleeg de bijsluiter op <http://bijsluiters.fagg-afmps.be/>

BRONNEN

SKP Amikacine (09/2022)

SKP Amukin (02/2022)

Farmacotherapeutisch Kompas: Amikacine

Handleiding beheer medische afvalstoffen 2015 OVAM

https://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/002/275/321/RUG01_002275321_2016_0001_AC.pdf